

Sermo

V

Z Sexto vultimo si videri rusticorum statum inueni es ipsum valde inclinatum. nam olim rusticitas dicebat sciam. ut dicit Hieron. in plogo biblie. Et alle gat. iij. q. viij. c. Sancta quippe rusticitas solum sibi pertinet. Hunc de hac scititate sunt inclinati. quod non soluunt decimas et primicias. xvij. q. j. Reuertimini. t. c. decime. Et si soluunt tunc vel coacti et peius frumentum dant quod habent. Sunt enim pni ad homicidia. periuria. fornicationes. odia. et damnata quod faciunt in agris alteri. ut extra dominium. et damnata. da. c. si rixati. Ideo totus mundus iaz in maligno positur est. Job. v. Quare quilibet debet rogare dominum. Unde nobiscum dominus tecum. Feria. iij. Pasce.

A **S**tetit Ihesus in medio discipulorum suorum et dixit eis par vobis nolite timere. Ita scribitur Luc. vi. Secundum astronomos sol est medi inter planetas nam sicut septem planetae numerando ascenderendo. Primus est luna. Secundus est mars. Tertius venus Quartus sol. Quintus mercurius. Sextus Iupiter Septimus saturnus. Unde Ihesus. Post sim lumen sequitur ultimo luna subest. Dat ergo et per medium planeta est sol. Spualter Christus qui intelligit per solē tenet ubiqus medium. Et primo in trinitate. quod ipse est media persona in trinitate. et hoc quod coicat cum patre ista perpetrate quod ab ipso est alius. scilicet spiritus sanctus et communica cum spiritu sancto in ista perpetrate quod ipse est ab alio. scilicet a patre per eternam generationem. Secundo tenuit medium in nostra reformatione. quod mediator fuit inter primum et secundum hominem. Et hoc apostolus. Ioh. ii. Unde est mediator dei et hominum homo Christus Iesus qui dedit in redemptionem semetipsum pro nobis. gloriamque ad sufficienciam non contumeliam ad efficaciam. quod peruenit ex demeritis aliquarum quibus proprieitate non perficit passio Christi. quod sicut Christus est mediator reconciliatio hominem deo. ita per nos est medium separans hominem a deo: ut dicit Augustinus super Iohannem. Et dicit Augustinus. li. ix. de ci. dei. c. xix. quod omnes homines contumeliam mortales miseri sunt. optuit medium esse quod non solum homo verum etiam deus esset: ut homines ex mortali miseria ad immortalitatem produceret. quem neque non fieri mortaliter optebat. neque permanere immortalem. Tertio tenuit Christus medium inter iudeos et gentiles. Inveniens tandem lapis mediutus utrumque parietem ecclesie. iudeos videlicet et gentiles. Et quod post. cxvii. Lapidem que reprobauerunt edificantes hunc factus est in caput anguli. ubi secundum glo. ad Ierusalem legis de Christo qui est lapis quem reprobauerunt iudei in passione. sed factus est in caput auguli in sua resurrectio. Quarto tenuit medium in sua nativitate. quod media nocte nasci voluit. In secundum illud Sapientiam. xviii. Hunc medium silentium teneretur oia. et non in suo cursu medium iter habet. oportet secundum tuum a regalibus sedibus venire. Quinto in sepulchro locatoe. quod ibi fuit mediutus.

inter duo aialia secundum illud Abacuc. iii. c. In medio duum aialium cognoscet. Sexto in duas vias rurum positore quod in duos rurum quod fuit in medio duas vias: ut dicit glo. Luc. iij. Septimo tenuit medium inter doctores interrogationem et auditionem. quod Luc. iij. mense eius et Ioseph inuenient eum sedetur in medio doctorum audientem illos et interrogatorem Octauo et psecutores evasione. quod cum vellent eum precipitare de monte. ipse transiens per medium illorum ibat. Luce. iiij. Non in discipulorum miseratione. ego in medio vestrum sum sic quod misstrat Luc. xxij. Decimo in crucis passione quam ascendit in media die. scilicet sexta hora. Bath. xxvij. Unde decimo in latronum crucifixio. quod cum Christum crucifixerunt. alios duos hinc et hinc. medium autem Ihesus ibidem. Duodecimo in saluti humanae operatione rotatus est salutem in medio terre. Ps. lxxij. Tredecimo verus sol Christus tenuit medium in sue pacis donatione. Et hoc dicunt vox tua verbum proposita charitati. Stetit Iesus tecum. In quibus duo tamquam tur. Mediatores permanenter. ibi. stetit Ihesus in me. Triumphantem clementiam. ibi. et dixit Pax tecum. De primo sciendum secundum naturales. Aqula libenter nesciat in arbore que bonum habet medium inter ramos. et propterea taliter querit arbor eius. et iuxta in ea pullificat atque manet. Spualter aquila significat Christum. secundum arbor hominem. quod ipse est arbor euersa secundum secundum. Illius arbor bonum medium est quelibet virtus. quod ut id est probus. iiij. Ethico. Omnis virtus in medio consistit. In hoc medio virtus libenter nesciat aquila Christus. eo quod medium in omnibus est laudabile. iiij. Ethico. Iohannes quod talia media. et ruribus inuenient ea. ibi in hominem aeternam tamquam mediator. Primum ergo medium in quod libenter stat et manet Christus est iustitia. quod est media inter crudelitatem et remissibilitatem. Si ei vis ut Christus tecum maneatur iustus te esse optimes. Et huius iustitiae omnes dominus diligere homines. principaliter tamen iudices et rectores. secundum illud Sapientiam. i. Vilitate iustitiae omnes qui iudicant terram. Nam ut dicit Leofredus. li. d. regimine principum. c. vij. Per iustitiam edificata est terra. constituti sunt reges et obediunt subditus. et domesticata est frumentum. et appropinquit remotus. et salvantur ale. et liberantur ab omni vitio. Ad quod probandum legitur Exodus. xvij. quod amalech pugnatur erat et Israhel. Iohannes dicit Moses ad Iosue. Elige tibi viros. et egressus pugna et amalech. ego autem stabo in vicina collis hinc vocata dei in manu mea. et seq. Cum eleuaret moyses manus ipsius Israhel superbat. Moraliter Amalech inter se pugnat per illas lingues sanguinem. vel gressus bruta. Et significat demones qui nituntur lingere sanguinem. in partem hominum. vel significat virtus qui faciunt homines brutales quod dicitur. Boethius. li. iiiij. psalmus. iiiij. Versus in malitia humana amiserent naturam. quod dicitur. amodo non merentur homines esse bestie et brutales. Illi igitur spumales amalechites. scilicet demones et partem pugnaturi sunt iterato et filios Israhel. quod significantur si

Feria tertia in festo pasce

deles xpiani q i pcedeti qdragesima pcta p pe
nitentiā fugauerūt. et xpim p fidē viderūt. et ve
nerabili sacro suscepert. qzobrē Moyses q in
terptaf attractas. et significat quilibet platus
pdcatorē vel rectorē dū dicere ad Josue. q in
terptaf saluatur ē aiam suā. Elige tibi viros
id ē x̄tutes. et pugna h̄ demones. vitia et pcta
q tā inuadūt fideles xpī vbiqz terraz i castris
in ciuitatibus. regnis et collegijs. vt soluat cī
uius vnitatis et regulari obseruātia. Et dñt pla
ti et rectores etiā ascēdere in mōte iusticie. et n̄
gā correctōis eleuata tenere vt culpa derelin
quentiū exigāt. disciplina iusticie nō dormiat
sicei fugavit Amalech. i. vitia et pcta. Iō dīc
Lenfredus vbi s. Justicia regnatis vtilior est
subditis q fertilitas tpis. et iterū. Hnator iu
stus est tanq serotina pluua. Et dñt notanter
ipa iusticia media inter crudelitatem et remissibili
tatem. Nā crudelitatem h̄ supra se. et remissibili
tatem infra se in quib⁹ est vitiū. Vitiōsa est enī
numia crudelitas. et culpabilē rectorē facit re
missibilitas. q nō corrigit delinquētes. Ideo
dīc Greg. xx. mora. pte. iiiij. c. xj. et allegatur a
Gratiano in decretis. di. xlvi. c. disciplia. Sol
licita circūspectōe puidēdū ē ne aut districta
sit rigiditas. aut pietas sit remissa Nā iusticia
als disciplina vel misericordia multū destrui
tur vel destituīt si vna sine altera teneat. Sed
circa sbditos inesse dū rectorib⁹ et iuste zulēs
misdīa. et pie seuiens disciplina. Hec Greg.
Ideo etiā iusticia regētū cōpaf ferro. Quia
qm̄ Isido. ferrū dictū est a feriendo. q sua du
ritia ferēdo domat oia genera metalloz. Sic
iusticia regēt dū ferire et domare omia genera
rebellū supboz. et reipublice pacē pturbātū
Nā rectorib⁹ dñ p̄. iiij. Reges eos in x̄ga fer
rea et. Et puer. xx. Rex q sedet in solio iudi
cij. s. gloriozo ad iusticiā exequēdā. dissipat oē
malū. s. culpe. qd dū dissipare. qm glo. suo in
tuitu. Nā dū h̄ re qlibet rector ad sbditos suos
intuitū vel respectū ne pcta cōmittat. et si cōmi
serūt. vt ea corrigat et castiget. Et dīc Isid. q
ferreamēta mos est cū oleo spare ne frigidita
te aque nimī indurent. Sic et plurimū tpan
da ē seueritas iusticie cū oleo misericordie. nā
Samaritan⁹ infudit semiuiuo relicto et a latro
nib⁹ vulnerato vinū mordēs. s. seueritatē iusti
cie. et oleū leniēs. s. suauitatē misdīa. Et in ar
ea moysi q gerit typū regiminis nō fuit tm̄ vir
ga pecties b̄ etiā māna dulcescēs. vt p x̄ga iu
sticie rigor. et p māna misdīa dulcedo sigret.
Iō dñ Eccl. xxxix. Initū ncētie rei vite hoim
aq. ignis. ferz et lac et. In igne et ferro corre
tiois aspitate. In aq et lacte remissiois suauita
tē designās. q ncēlia sūt regētib⁹ vt et vita sbdi
toz pacifice gubernet. Scdm mediū i q liben
ter stat xp̄us ē prudētia. q mediat int̄ callidita

tē et fatuitatē. Calliditas ex vna pte et fatuitatē
ex alia pte. medi⁹ nō prudētia. Prudētia si ī
sua teneat mensura xl̄ ē. si min⁹ hēat. iprudē
tia. i. fatuitas ē. si pl⁹ malicia. i. calliditas l̄do
lositas. Ad illū mediū hortat nos brūs Pet.
s. cano. c. ii. Si cēmō geniti ifantes rōnabiles si
ne dolo. Illud mediū significat mediū dū ā
maliū. qz p bouē q vngulā diuidit et cornu p
cutit. significat dolosi q h̄nū abūdātā discreti
onis. q significat i diuīlō evnguler hāc in ma
lū querunt. De qb⁹ dīc Luc. xvij. Filij h̄ seclē
prudētiores sūt filijs luc i generatōe sua qz ad
faciēdū malū prudētes. Hier. iiiij. Sapientes
sūt vt faciāt mala. Sz ista sapia nō ē a do. Ja
co. iiiij. Nō ē sapia ista desursū descēdēs b̄ terre
na. De q dīc apls. s. Cor. iiij. Sapia h̄ mundi
stulticia ē apud deum. Qd expoit Greg. in. s.
pte moral. Hui⁹ mūdi sapia ē cor machinatō
b̄ regē. sensum x̄bis velare. q falsa sūt x̄a on
dere. q x̄a sunt falsa dinumerare. siē faciūt fal
si mercatores et vēditores. q falsis x̄bis falsa
x̄a ondūt. et dolose p̄imū decipiūt. Deb̄ do
lo dīc Solin⁹ li. iiij. de historijs romanoz Lā
to apud romanos dol⁹ despectu hēbat: vt p
pter dolū fraudis illatū q capite plectebatur
Sz p asinū itelligif fatuitas v̄l stulticia. q fm̄
Aug. li. iiij. d. li. ar. ē rex appetēdā v̄l vitāda
rū nō qlibet b̄ vitiōsa i grātia. Est at i grātia vi
tiosa si assit affectatio nesciēdi q agēda sūt v̄l q
vitāda. vt si nolueris scire q debeas deuitare
pcta pniam agere. et sic d. alijs. De q dīc Ber.
i li. d. xii. qdib⁹ h̄ uilitati. Frustra inqt sibi b̄ in
firmitate v̄l ignorātia blādiūt. q vt liberi⁹ pec
cēt libent⁹ ignorāt v̄l infirmāt. Et btūs Aug.
sup illū x̄bū p̄. Noluit intelligere vt bñ agerz
potuit inqt intelligere b̄ noluit. et ita veniā nō
h̄. Sz int̄ b̄ duo vitiā ē prudētia media. Et ē
triplex cordis orl et opis. Prudētia cordis co
sistit i trib⁹ i penitudie pctōz p̄teritoz. i contē
ptu p̄nūtū cōmodoz. i affectu eternoz bonorū
Hēb dīc Bern. viij. li. floz. c. ii. Inuenisti ple
ne sapiam. si p̄or. vite pcta defleas. si h̄ seculi
desideria paruipēdas. si eterna b̄ titudinē toto
desiderio p̄cupicas. Sed prudētia oris etiā
p̄sistit i trib⁹. i pctōz p̄fessioe. i grārūactōe. et i
primoz educatōe siue edificatiōe. De qiterū
dīc Bern. vbi s. Sane i his trib⁹ affluit sapia
oris et prudētia. si sit in ore p̄fessio. p̄pēlinqta
tis. sit grāzactio. et vox laudis. sit etiā b̄mo e
dificatiōs. Prudētia igīt opis p̄sistit in trib⁹.
In p̄pē volūtatis mortificatiōe. in carnis volu
ptatis amputatiōe. i mūdial aduersitati passi
one. Et dñ p̄cludit Bern. Queramus in ope
triplice sapiam. qclqz patientē cōtinent et obe
dient p̄uersant: vt videlz fidelis obediētia p
priā mortificet volūtatiē. hūlīs et inētia carna
lē p̄iter et secularē amputet volūptatē. hilariis

Bermon

V

F patia vtrāq̄ sī corpore. s. et mūdialē virilis su
stineat aduersitatē. Tertiū mediū in q̄ de sc̄z
xps libent̄ p̄sistit est t̄pantia q̄ est media inter
delectationē ex vna pte q̄ est in desiderijs car-
nis. et insensualitatē q̄ ēi carnis mortificatōne
qr̄b̄mōi delectatiōes sensu nō p̄cipiunt̄. Ista
duo extrema significant̄ p̄ duos latrones i q̄z
medio xps pep̄edit. delectatō carnis significa-
tur p̄ sinistz. qz sic ille pm̄sit i maledictōe xpi
sic et illi q̄ delectatiōes carnis faciūt et sequunt̄
H̄eb̄ apl̄ ad Phil. iiij. Multi abulat. glo.
in via pueras. q̄s sepe dicebā vob. nūc at fles
dico inimicos crucis xpi qz finis interit̄ q̄rū
ds vent̄ ē glia i zp̄fisiōe ip̄oz. Ista qdē delec-
tatio carnis occidit aiam. vt dixi pte pma. fe-
ria q̄rtā dñice Reminiscere. Fmo. ii. H̄bz der-
trū latronē q̄ leuis p̄secut̄ est venia significat̄
scdm extremū. s. il sensibilitas vel nimia carnis
mortificatio. q̄ est h̄ illud apl̄ ad Romān. xvij.
Rōnabile sit obsequiū vrm. et h̄ sit fm glo. qn̄
caro sic macrā: q̄ natrā suā et virtus exclu-
dunt̄. Si c̄ em ibi est defect̄ qn̄ caro lasciuire
p̄mittit ita est supabūdātia qn̄ corpus reddit̄
ineptū ad debita opa et officia exeq̄nda. idcir-
co tenēdū est mediū qd̄ est t̄pantia. q̄ ipa fren-
nū ē q̄ corpus humanū a spū regit sine q̄ spū
corpi piculose p̄sidet. sic aliq̄s piculose isedet
equo sine freno. si equus sit indomit̄. De hoc
freno dīc Hen. Impone p̄cupie tue frenū. Jō
dīc bt̄s Ber. Carnē optet restringere. n̄ ex-
tinguere. rep̄mtere nō op̄mtere suiat ne seuiat
ancillef ne dñef. Alioq̄ si fm eā vixerit mor-
temoria. Et bt̄s Greg. Corda in cithara si
min̄ tendit rauce sonat. Si nimis aut̄ tendit̄
rūp̄f. H̄ic abstinentiæ vtus nlla est si tātūq̄s q̄s
corp̄ nō edomet quātū valet. aut̄ valde inor-
dinata est si atterit plusq̄ valet. Quartū me-
diū est fortitudo q̄ mediat inf̄ temeritatē et au-
daciā ex vna pte. Et pusillanimitatē aut̄ timo-
rem ex alia pte. Aliq̄ em sunt temerarij et adeo
audaces q̄ maiora inchoant̄ q̄ sustinere vel p̄-
ficere p̄nt̄. et statī reliquū ea. Jū illud Ps.
Filij effrāim intēdētes et mittentes arcū. quer-
si sunt i die belli. d̄ his dicit Greg. In p̄cipiti-
um pedē porrigit q̄ viriū suaz limitē nō atten-
dit. H̄ut et alij ita temerarij et securi. q̄ volūt eē
i marib̄ mōi q̄si iā essent in portu. et ita sunt se-
curi dū adhuc durat bellū q̄si triūphassent. Et
hīnō dicūt̄ fortēs. qz dīc Ber. Nusq̄ est secu-
ritas fratres. neq̄ i celo. neq̄ i paradiſo. nihil
ominus nec in mō. In celo cecidit angel̄. in
p̄ntia diuinitat̄. Adā i padiso d̄ celo volupta-
tis. H̄ec ille. Talē temeritatē et securitatez ha-
buit dauid qn̄ dixit i ps. Ego dixi i abūdātia
mea nō mouebor inefnū. Atm̄ mot̄fuit quan-
do adulteriū et homicidiū p̄petrauit. ii. Reg.
ii. Talē temeritatē habuit bt̄s Petr̄ qn̄ dix

it Matth. xxvij. Si optuerit memori tecū. nō
te negabo. q̄ tn̄ xpm negauit. H̄ut et alij pusil-
lanimes et timidi. q̄ bonū inchoatū nō cōfidūt
se posse p̄ficere. pp̄t qd̄ p̄ inchoatōz statiz so-
lent deficē sīchi q̄ i q̄dragesima pniam incepe
perūt. et fortassis iā eā ex pusillanimitate mēt̄
postergauerit. H̄z illi pp̄edere dñt q̄ suus ille
de q̄ Matth. xxv. et Luē. xix. Qui accepit ta-
lentū et pecuniā dñi sui fodit in terrā. nec opa-
tus ē ea pp̄t pusillanimitat̄ timorē punit̄ est
a dñ. Jō necesse est vt tales teneāt mediū inf̄
temeritatē et pusillanimitatē. qd̄ ē fortitudo. q̄
rep̄mit pusillanimitat̄ et timorē. et t̄pat temeri-
tatē et audaciā. iō dīc Alan̄ i suo speculo d̄ ar-
te p̄dicādi. c. d̄ fortitudis sic eā p̄mēdās. Di-
rātūt̄ qdā q̄ p̄ medios ignes sine noxa corpori
trāscēt. qnto mirabilior est ille q̄ ferrū et ignes
illesus et indēns euadit. H̄ec ē q̄ Vincētū fec-
pl̄ posse dū torq̄ret q̄ ille q̄ torq̄bat. Id hō
qnta fuerit in martyrib̄ fortitudo q̄ tormenta
viceat. O hō si hāc x̄tutē amplexat̄ fuerit. for-
tune iacula nō timeb̄. derideb̄ blāda p̄tēnes
irrita. Qui forl̄ est liber ē. et nō fuit fortune n̄
vanitati mūdane. Si hāc petr̄ ad vocē ancil-
le habuissz a fide nō deuiasset. Si hac filij isra-
el p̄diti fuisset. ad aquas h̄dictōis nō murmu-
rascent. Nihil em̄ valet p̄ cursus tuus vel opa
tua. nisi colūna fortitudis roboref. H̄ec alan̄
Et ppter h̄ dī. iiij. Maral. xv. Cōfortami et nō
dissoluēt manus v̄re. erit em̄ merces op̄i ve-
stro. Et Esa. liij. Induere fortitudine tua syō.
q.d. Si sine fortitudine fuerit. necesse fuger hēs
hostes tuos tāq̄; inermis. sic qdā fecerūt. De
q̄b̄ Thren. i. Abierūt sine fortitudine an̄ faci-
em̄ subsequētis. Quintū mediū qd̄ t̄z xps. est
hūilitas q̄ est media inf̄ supbiā ex vna pte. et d̄
fectōem ex alia pte. In q̄rēdo em̄ opa honore
digna nō solū p̄uenit peccare p̄ supbiā. s. etiāz
p̄ delectionē p̄ quā esficiē q̄s vilis et bestia. vñ
phs. iij. ethiç. qndā gentē grecā lathanensem
.i. iactatores et lugbos appellat. qz v̄tra illud
qd̄ stat̄ eoꝝ req̄ebat. viiib̄ in duebanf. Per
h̄ credētes cōsurgere in quandā excellētiam et
honorē. Etiā dīc Helimā. Nimia hūilitas ma-
ria ē p̄ supbiā. Jō hūilitas d̄ zē media qz vt
dīc Egi. roman̄ i de regimine p̄ncipū. pte. iij.
c. xxvij. Hūilitas est vtus nos ītrahēs ne rōe
bonitatis et delectabilitatis q̄ est in reb̄ honorī
ficiis v̄tra quā ratio dictat p̄sequamur. In h̄
aliq̄ abundat vt supbiā excellētias et honores
v̄tra q̄ rō dictat p̄sequētis. Alij x̄o penitus
fugiunt honorē nec querūt opa honore digna
qd̄ nō ē humilitas. s. miserie magis et vilitatis
Et ergo humilitas erit media inf̄ supbiā et de-
fectionē. qz ipa tutissima ē. in imo em̄ est. et nō
h̄z quo cadat: vt dicit Aug. Ip̄a etiā in tēpta-
tione hoīem seruat sic pb̄t glo. sup ep̄lam ad

Feria tertia in festo pasce

Corinthi. Humilitas custodit hominem in omni tem-
pratione ut non crepet in fornace. quod non tumet yel-
to superbie. Ita ipsa humilitas ut media tenenda est
quod custodiendo bona nostra conservat. Nam dicit Greg.
Derit oē quod agit si non sollicite in omni humilitate cu-
stodiatur. et idem dicit. quod sine humilitate celas virtutes
congregat quod puluerem in yelto portat. et huius Au-
gu. Nisi humilitas quicunque fecerimus processerit et
comitata et secuta fuerit. iam nob̄ de aliis factō bo-
no gaudētib⁹ totū aufert de nob̄ malū superbie.

Sextū mediū i quod Christus liberum stat est largitas
aut libalitas quod est media in avaritia ex una pte
et prodigalitate ex alia pte. et tamen in hunc duo extre-
ma avaritia peior est quod prodigalitas. sic probat
Ari. iiiij. Eth. d. Nihil est infirmari morbo cura-
bili quod incurabili. prodigalitas autem est morbus cura-
bili yelab etate vel egestate. nam quod prodigiū in iuuen-
tute curat in senectute. Curat et ab egestate. nam
quod prodigiū sūt ut plūmū egēt. quod expēse supabun-
dāt redditib⁹. expēdēdo quod in idigētiā inducūt
ut non sint prodigiū. quod est morbus curabilis. Sed
avaritia est morbus incurabilis. quod quanto quod plū
processit in avaritiā. et quanto plū senescit. tanto magis avarus
efficiet. Et quod avarus laborat morbo incurabili
vide pte prima dñica. et octaua ephie. L. D. Et
dñica. iiij. p. ephie. f. iiij. N. L. et feria. vij. oculi.
V. G. Idcirco de quibus hoc tenet mediu[m] horum
tremorum quod libalitas. quod ipsa est yel[lo]r[um] avaritias
repentes et moderatas prodigalitate. Consistit autem h[ic]
yel[lo]r[um] in recto yel[lo]r[um] pecunie. ad quem tria req[ui]runt ut
determinantur. iiiij. Ethic. Primo ut non accipiat
pecuniam ybi non debet. Secundo ut accipiat ea ybi debet.
Tertio ut expēdat. put debet. et debitos sumptus
faciat. quod circa expendere et debitos sumptus fa-
cere est liberalitas principali et primo. Sed circa p[ro]p[ri]os
redditus custodire et circa non accipere aliena
est avaritia. Usurpas enim bona ytilia et non acci-
pientea ea sic debet. ni quis videtur esse auidus pecunie. p[ro]pter quod p[ro]bs. iiiij. Ethic. usurarios. lenones. vi-
uentes de meretricio. exploratores. et aleatores
appellat illiberales. Aleator enim et oīs lusor ta-
gilloz est illiberalis. **L**ucrat enim ab amicis quod op[er]a
bona facere. quod magis tenemur largiri amicis bona
quam exneis. ix. Ethic. Probat p[ro]bs. iiiij. Ethic. quoniam
liberalitate magis esse circa expēdere
et circa bonum facere aliis quam circa p[ro]p[ri]os redditus cu-
stodire. Primo sic. Libalitas h[ic] se circa debi-
tū yel[lo]r[um] pecunie. Ut autem pecunia est ea exponere aliis.
Custodiens p[ro]p[ri]os redditus non est ut pecu-
nia. sed magis est acquirere et p[ro]p[ri]am generare et cetera. Se-
cundo quod ad virtutem spectat faciem maius bonum. Sed
maius bonum bonum facere est quam bonum pati. et bonum opera-
ti maius bonum est quam similes turpia non opari. qui
autem debite expēdit et aliis bona elargit bonum facit.
Custodiens p[ro]p[ri]os redditus et accipiens pecuniam
a p[ro]p[ri]is possessoib⁹ bonum patit. siue bonum recipit.
quod recipit eo modo quod debet. non usurpas aut aliena. n[on]

opaf turpia. Si ergo melius est bonum agere quam bonum pati.
melius est bonum expēdere quam aliena non usurpare vel
quam propria custodire. Tertio quod circa illud magis
consistit yel[lo]r[um] circa quod surgit maior laus. maior
autem laus surgit in bonum expēdēdo quam in custodien-
do propria. vel non usurpando aliena ergo et cetera. Quar-
to quod virtus est principaliter circa difficultatem. difficultas est
autem bona vel dona aliis tribuere quam propios reddi-
tus custodire. vel quod aliena non usurpat. Nam
custodire propria sunt se non est difficile. quod vnuusq[ue]s
naturaliter inclinat ad h[ic] ut bona custodiat. da-
re autem propria bona sunt se difficultatem habet. quod propria
bona sunt aliqd ad nos pertinet et naturaliter affi-
cimur ad talia. Quinto quod cum liberales maxime
amentur. circa illud consistit maxime liberalitas
in quodque maxime diligunt. non autem maxime amant si al-
iena bona non usurpat. vel propios redditus cu-
stodiat. Sed maxime diligunt si ex propriis redditibus
debitos sumptus faciunt. et bonis et dignis ma-
xima bona tribuat. quod est in bonum expēdendo et aliis
bona tribuendo libalitas principali consistit. Sed
di. audiui quod liberalitas est magis circa expen-
dere et aliis dare quam circa bona p[ro]seruare quibus
tamen est dādū. Ad h[ic] r[es]ponde quod liberales debemus
esse maxime ad series. pauperes et debiles. sic pro-
bat huius Aug. li. d. offi. Et allegat. lxxxvij. di.
c. non satis consideranda est enim in largiendo etas
atque debilitas. non nunquam etiam verecudia. quod in-
genuos p[ro]dit natales. ut senibus plus largiar[um]
quamlibet nequeunt victum querere. Sicut etiam debili-
tas corporis promptius est adiuuanda cum si quis ceci-
dit ex diuitiis in egestate. maxime si sine suo vitio.
Et subdit Amb. Consideranda etiam est liberalitas ut
proximos semis tui non despicias. si eos eger[um] co-
gnoscas. Nihil est enim ut tu ipse subuenias tu-
is quibus pudore est ab aliis sumptus depositar[um]
aut alicui postulare subsidiū necessitatibus. non tam
ut illi ditiores fieri velint ex eo quod tu potes co-
ferre in opibus. Hec Aug. ybi s. Septimum me-
diū est magnificētia yel[lo]r[um] quod differt a libertate
in h[ic]. quod magnificētia est circa sumptus magnos
Liberalitas vero circa mediocres. et h[ic] mediat
inter paruifcentia ex una pte et sumptuosita-
tem ex alia pte. Quia dicit Arist. iiiij. eth. in ma-
gnis opibus p[ro]tingit aliquis deficere. quod non inten-
dit quod magna opera facere potest. sed quod p[ro]p[ri]as expē-
dit. et tales paruifci vocantur. Alii vero in magnis
opibus plus expendunt quam illa requirunt. Et tales
vocantur sumptuosii. sed p[ro]p[ri]us vocat eos banau-
sos. et igneas fornaces. quod tales sicut fornax i[n]g-
nea oīa p[ro]sumunt. Quidam enim in magnis operi-
bus decentes faciunt sumptus. et tales virtuosi
magnifici vocantur. Erit ergo magnificētia media in-
ter paruifcentia et sumptuationem vel bannauianam.
Sicut liberalitas est media inter avariciam et pro-
digalitatem. quod magnificētia scit proportionat su-
mptus ab opibus. yel[lo]r[um] et nomine accepit. Ab ipsa ei

factioē et ab ipso ope denotat magnificēta. dī
 em magnific' q̄si magna faciēs. et sūt magnifi-
 ci aliq' p̄ditioēs. Prima q̄ magna faciat n̄ ad
 vanitatem. s̄ boni grā erga deū. Hic seē philip.
 rex frācie q̄ an quālibz parisi' portā esset mōa
 sterii religiosoz. Secunda p̄ditio magnifici q̄ fa-
 ciat opa sua delectabilit. vt rex assuer' Hester
 s. q̄ regnauit ab India usq; ad ethiopiam sup cē-
 tu viginti puincias. et erat in sua ciuitate soli
 um ei'. Tertio ḡ anno imperij sui seē grāde cō-
 uiuiū cūcti principib' suis et p̄fecti puinciarū
 cozā se. et in domo mirabilē legit celebrasse p̄ui-
 uiū. De q̄ dī in historijs alexādri. q̄ colūne e'
 erat argētee. tectū ad instar firmamēti p̄came-
 rati h̄ns gēmas diuersi colori i figura syderuz
 et signoz celi dispositas. Tertia p̄ditio q̄ faci-
 at op' decētissimū circa quēlibet. sīc p̄z dī p̄di-
 cto asuero q̄ p'. c. et lxxx. dies magni p̄uiū fe-
 cit alid p̄uiū septē diez. ad qd̄ inuitabat om-
 nē plū q̄ erat i susis. et discubuerūt ex domū se-
 ptē dieb' i vestibulō horti delitiaz. In horto e-
 rat vinea h̄ns vuas argēteas. et palmites au-
 reos. et botros ex varietate gēmarū distinctos
 sup p̄uiūtes extēlos et rētētōria q̄ appende-
 bat colūnis argēteis marmoreis. eburneis cir-
 cul' iñbti erāt funib' byssinis atq; purpureis.
 lectuli q̄qz aurei et argentei dispositi erāt sup
 pauimēto simaragdo et saphyro stratū lapide.
 Bibebāt autē oēs aureis pocul. vinū optimuz
 et abūdās. nec erat q̄ noleter cogeret ad biben-
 dū. Licet illud mori apud p̄las eēt. Et nōndū
 q̄ Nico. dī. q̄ nō ē verisile q̄ hoies vaca-
 rent epul'tāto tpe. s. c. et lxxx. dieb' et maxime
 multi remoti a terrī q̄s debebāt custodire. Et
 iō vid̄ pbabili'. q̄. c. et lxxx. dies referant ad
 tps p̄paratōis. q̄ apparat' tāti p̄uiū durant
 vii. dieb'. et p̄tāta multitudine hoim nō potu-
 it esse p̄uo tpe. Et h̄m b̄ nō fuit nisi vñū festū re-
 gis qd̄ fuit i vestibulo horti. in q̄ fuerūt p̄ncipes
 et nobiles et etiā ciues dī ciuitate susa. Iz eēt di-
 stincte situati h̄m decētā statuū suoz. et b̄ h̄nt
 ex tex. heſt. c. j. Cū iplerēt dies p̄uiū. i. veſſ-
 sent dies i qb' debat esse p̄uiū. Octauū me-
 diū ē māsuetudo q̄ ē media int̄ irā p̄ quā cupi-
 m' vidictā et inf' irascibilitatē p̄ quā p̄donam'
 mala nob̄ illata qd̄ vtrūq; est in malū. nā nō lic̄
 nob̄ et irā q̄rere vindictā: vt dixi s. dñica leta-
 re pte. j. U. Q. Nec ēt optet oia delicta cōmis-
 sa cōdonare. et sup illa nō irasci. q̄ legif Exo.
 xxxij. de Moysē q̄lz esset māsuetissim'. m̄ p̄-
 pter vitulū quē aarō cōpulsus a iudeis fecēat
 cū moyses p̄cepta legi a dño i mōte ūcipet. mo-
 yse descedēte et vidēte qd̄ factū fuit. fecē int̄fice-
 re. xxij. milia iudeoz: q̄ dī Chrl. omel. xj si
 tra p̄ p̄ctm n̄ fuerit. nec doctrīa p̄fīc. nec vicia
 cōpescūt. Justa ḡira m̄r est disciplie. vñ nō so-
 lu n̄ peccat q̄ cū cā irascit. s̄ eñ n̄li irat' fuerit

peccat. q̄ patia irrationalē vīta seminat. neglē
 gētiā nutrit et n̄ solū malos s̄ etiā bonos fuitat
 ad malsi. iō ncēia ē māsuetudo q̄ nec dī oib' cu-
 pit vidictā nec i tm̄ deficiat a punitō. q̄ nullo
 mō yellet punire cū scriptū sit Exo. xxij. Ma-
 leficos ne patiar' viuere sup frā. q̄re māsuet' q̄
 libz ē p̄donatiu' et punitiu' h̄m rōnez sīc puni-
 uit h̄m rōne phinees p̄ncipē q̄ndā. dī q̄ Nume.
 xxv. vbi legif q̄ phinees vidēs vñū dī filijs isrl̄
 irare corā frīb' suis ad scortū madianitē vidē
 te moysē et oī turba filioz isrl̄ q̄ flebat aī fores
 tabnaculi. Surrexit ḡ dī medio multitudis. et
 arrepto gladio igs̄s̄s̄ ē lupanar p̄fodit am-
 bos fil. q̄ h̄m gl. reperit eos i coitu. et cessauit
 plaga ab isrl̄. q̄ p̄zelū phinees dñs fuit placa-
 tus ne p̄cederet yltra plaga i p̄lo. et dīc glo. q̄
 iste fuit magi audax in pctō suo q̄z alij. q̄ erat
 p̄nceps i tribu symē. Et dī isto dīc rabis salom
 q̄ i palā dixit moysi corā seniorib' p̄pli. q̄ licite
 posset ingredi ad istā mulierē et accipe eā i vx-
 ore. sīc moyses accepit Zephora filiā sacerdo-
 tis madian. Exo. ij. Et nō erat sīle q̄ moyses
 accepit Zephora cū lex adhuc nō erat data fili-
 is isrl̄ q̄ phibet m̄rimoniū cuz alienigenis. nec
 Moyses tract' fuit p̄ mulierē ad idolatriaz. s̄
 ip̄e traxit eā dī ritu getili. Nonū mediū ē ami-
 cabilitas q̄ est vītus medio mō se h̄ns i p̄uersa-
 tione repmēs litiga. et moderās blācias. vt h̄r
 ex. ii. et iiii. Ethic. Blāditors em̄ supabūdāt
 si litigiosi deficiūt. Et q̄ ḡhō ē aīal sociale. vt
 i. Pol. optet circa v̄ba et opa dare v̄tutez ali-
 quā. p̄ quā debite p̄uersari. et b̄ ē amicabilitas
 Cū ḡ recta rō dictat h̄m diūsitate p̄sonaz diū
 simode p̄uersari. nō optet oēs eodē mō esse fa-
 miliares. q̄ nimia familiaritas cōtēptū parit
 Jō. v. ethic. et v. Dolut' dat cautelas p̄hs di.
 q̄ dec̄ reges et p̄ncipes apparere p̄sonas vene-
 radas. ne p̄tētibiles habeanf. et idē Ari. di.
 ad alexā. O alexāder q̄ speciosuz ei ūge absti-
 nē se a colloqō et m̄tilloqō. nīsī necessitas id de-
 poscat. Heli' est em̄ q̄ aures hoim sp̄ sint si-
 tibūde ad regis eloquia q̄ suis affatib' satien-
 tur. q̄ saturatis aurib' q̄ia saturat nec multū
 libent' audiūt regē. Hecet ēt abstinē regē et nō
 multū frequentare p̄sortū sb̄ditoz et maxime
 vīlū p̄sonaz. q̄ nimia familiaritas hoim ho-
 noris parit cōtēptū. Et ppter h̄ pulcra est cō-
 suetudo indoz in dispēlatōe regni et ordinati-
 one regi. q̄ statuūt q̄ rex sel' i anno apparet co-
 rā oib' i regali apparatū. et armato exercitu
 sedens nobilissime in suo dextrario ornato ar-
 matoz pulcritudine decoratu' stare faciūt. et
 vulgus aliquātulū a remoti. nobiles v̄o et ba-
 rones circa ip̄m. Solēt circa ip̄m ardua nego-
 cia expedire. varios et p̄teritos rez euēt' dclā
 rare. curā et opam quā circa rempublicā gessit
 ondere. Cōsueuit illa die dona elargiri; et re-

Dñica p̄ma post pasce

os d̄ carcerib⁹ emancipare. Quia opa exercere finito finione sedebit rex. et p̄tin⁹ assurgat vñ⁹ d̄ collateralibus regi p̄ncipalib⁹ q̄ sapientia et facūdior oib⁹ reputat. et rationabilis ad regi honorē et cōmēdationē et mādatū. gr̄as referens deo glorio. q̄ ita bñ ordinavit regnū indorum q̄ tā sapienti rege patriā decorauit. Et p̄ laudes dinas et cōmēdationes regales fert se ad laude p̄ pli q̄numerādo bonos mores. captādo be niuolētiā. inducens eos exēplis et rōib⁹ ad humilitatē. obediētiā reuerētiā. et dilectionē regi. Quo facto tot⁹ p̄pls studebit regias laudes extollere. et bona opa sua cōmendare p̄ regis vita. Hinde exorare p̄ ciuib⁹ et familiis regis opam et sapiam enarrare. et pp̄ter h̄ docēt pueros suos ab infantia. et inducūt ad regi amorem. honorē. obediētiā. et timorē. Hoc ḡmō p̄ncipaliſ publicaf et crescit fama regi in secreto et ap̄to. Cōsueuit enim tali tpe rex malefactores et sceleratos punire. et d̄ medio tollē. ut p̄sūptorib⁹ via nocēdi p̄cludat. et ceteri corrigantur. Solēt em tali tpe alleuiare tributa. et cū mercatorib⁹ dispensare. p̄tē eis d̄ redditib⁹ remittere. ip̄os cū suis mercib⁹ diligēt defendere et custodire. Et h̄ ē cā quare multuz populosā est india. Ilicem vndiqz p̄currūt mercatořs. Ilic bñ recipiunt et lucrāt diuites et paupes ciues et foreses. Inde est q̄ tributa regalia aūgmentat. sic dic Lanfred⁹ de regimie p̄ncipū. li. j.c. d̄ amicabilitate. et addit. Cauendū ē vti q̄ ab offensa et iniuria mercator. Ipi siqdem sunt laudis latores. famā hois p̄ vniuersū mūdū ferentes. Decimū mediū in q̄ stat xp̄s ē veritas q̄ mediat int̄ iactatiā et derisionez. Nam p̄hs. iij. ethi. Supabūdātes iactatores vocātur maiora dicētes q̄ sūt. Deficientes v̄o fingentes d̄ se aliq̄ vilia ironei et irrīsores dicunē. Optet ḡ dare v̄tutē p̄ quā moderent̄ diminuta et rep̄māt supflua. et h̄ ē v̄tatas quā tenerē d̄z q̄libz hō tāq̄ mediū deo acceptabile. Prop̄ h̄ dic apls ad ephe. iij. Deponētes oē menda cū loq̄mini v̄itatē vnuſq̄s cū primo suo. et h̄ v̄tus ex q̄ parit odiū vt di. Therē. Veritas odiū parit. iō dīmittūt hoies v̄itatē cōiter. q̄ p̄ eā icurrūt odiū. Sz tñ id ē rōnabile. q̄ sctm̄ est p̄honorare veritatē. j. ethi. Est em d̄ veritatē sic de rebecca. Sej. xxv. q̄ habuit gemios in vtero suo filios. Sic veritas h̄ d̄ilectionez dei et odiū maloz hoim. Malach. j. Jacob dīlexi. esau aut̄ odio habui. Undecimū mediū in q̄ stare debem⁹ d̄r affabilitas. quā Arist. v̄o cat amicitiā q̄ est media int̄ placiditatē et adulationē. Nā q̄ h̄ v̄tutē hāc d̄r amic⁹ v̄l affabil⁹. Utiosus at p̄ supabūdātiā. q̄ nō fac̄ nisi cā delectādi vocat placir. et vitiū placiditas. Ubi at tal se exhibet p̄ aliquā v̄tilitatē vocat blan ditor v̄ladulator. Duodecimū mediū vocat

eutropolia. q̄ ē v̄t p̄ quā habem⁹ nos debite circa ludos q̄ necessarij s̄t nob̄. dicēte pho. iij. ethi. Ludus et reques nc̄cia sūt in vita hūana q̄ p̄ ludū debitū generat̄ hoi aliqlis delectatō de q̄ dīc idē. viij. ethi. hō sp̄ idiget aliqli delecatiōe. s. qdā recreatiōe pp̄t ml̄tos labores q̄ sibi occurrit. et viij. pol. Lud⁹ inq̄t fit pp̄t req̄ em. Et itez ibidē. Lud⁹ ē qdā delectatō. dūctio et vitatō sollicitudis. iō ne sollicitemur circa sollicita. aliqñ est ludendū et iocādū. Juxta illud Catonis. Int̄pone tuis interdū gaudia curis. Ut possis aio quēuis sufferre laborez. et Aristo. ad Alexā. de ludo et ioco scribit. Bebet inq̄t imperatoriā maiestatē p̄uatos h̄rc̄. deles. d̄ qb⁹ delectabif cū varijs inst̄ris in generib⁹ organoz cū fuerit tedious. Aia ei hūmana i talib⁹ delectat̄. sensus req̄escunt. sollicitudo et curiositas euaneſcūt. et totū corp⁹ vigorat. Si ḡ tu v̄s in talib⁹ delectari ad pl̄ p̄leuera i tali vita trib⁹ dieb⁹ aut q̄ttuor fm̄ qd̄ tibi videri expedire. et sp̄ meli et honesti ē q̄ h̄ fāt p̄uati. Cūq̄ ita fueri in ip̄o solatio. abstine a potu et p̄mitte alios ad libitū potare. et finge te calefactū a vino. q̄r tūc poteris multa secreta p̄cipe et audir. Hoc nō fāt frequent̄. sed bis vel ter in anno. hec Aris. Sz in ludis et iocis qdā magis conant̄ risum facere q̄ decora dicere. sic histriones q̄s vocat Aris. iij. ethi. bomolchos. et assimilat eos qbusdā auib⁹ p̄dā rapientib⁹ sacrificataz i tēplis circa altaria ydoloz. qb⁹ aialia imolabāt vt aliqd raperēt. Et id est in illo q̄ in ludo excedit: q̄r sp̄ insistit ad h̄ q̄ verbū vel factū in ludū alicuī querat. Alij v̄o deficiūt sic duri et aggrestes. q̄ non solū dicūt. s̄ dicētib⁹ sūt molesti. Jo nc̄cia est virtus q̄t mediū in ludis et iocētib⁹ et honesti. Dñica p̄ma post pasce. fm̄. s. (stis.

Q̄ Vasi mō geniti

ifantes rōnabiles et sine dolo lac cōcupiscite et c̄. Ita canis in itroitu h̄ dñice et ponit originalis. j. De. ii. Scdm̄ natu rales qdā sunt aues q̄ pascunt solis carnibus. A recētib⁹ et sanguinolent̄ vt accipitres. et solēt eis dari corda aiuū q̄s p̄dāt. vt di. mḡli. xij. p̄p̄. et si de manib⁹ dñoz suorū euolauerit. cū ondūt eis carnez stati ad man⁹ ip̄oz reuertūt. Quedā aut̄ sunt q̄ seminib⁹ pascunt: vt colube et hm̄oi. Quedā v̄o herb pascunt. vt anseres et anete. Moraliter. per accipitres qui pascuntur carnibus significantur homies qui nutrīuntur carnalibus voluptatibus luxurijs et co mesatiōib⁹. Et qb⁹ Ro. viij. Qui in carne. i. in desiderijs carnis sunt placere deo non p̄nt. Hi inq̄z et si de manib⁹ dñoz suoꝝ. i. ptatibus demonū nūc i p̄cedenti q̄dragelima p̄ pfessio nē et p̄niam volauerit. et in cū ondūt eis carnez